

Zákon 54/2019 Z. z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti a o zmene doplnení niektorých zákonov upravuje ochranu zamestnancov pred prípadnými postihmi za oznámenie kriminality alebo inej protispoločenskej činnosti a povinnosti zamestnávateľov pri prijímaní a vybavovaní takýchto podaní. Novú právnu normu Národná rada Slovenskej republiky schválila 30. januára 2019 a účinnosť nadobudla 1. marca 2019.

Cieľ zákona

Zákon si kladie za cieľ prijatím ochranných opatrení motivovať zamestnancov oznamovať protispoločenskú činnosť, o ktorej sa dozvedeli v súvislosti so svojím zamestnaním. Predpokladá sa tiež zlepšenie odhaľovania protispoločenskej činnosti a jej páchatel'ov, a tým aj zníženie takto spôsobených škôd.

Zodpovedná osoba na preverenie podnetu

Pre obec Smižany a jej zriadené príspevkové a rozpočtové organizácie s menej ako 50 zamestnancami je zodpovednou osobou hlavný kontrolór obce.

Podnety môže podávať anonymná i neanonymná osoba

1. na adresu: **Obec Smižany**

Hlavný kontrolór obce

Námestie M. Pajdušáka 1341/50

053 11 Smižany

s označením: „**Neotvárať - INTERNE CHRÁNENÉ - do rúk hlavného kontrolóra obce**“,

2. na e-mail: **kontrolor@smizany.sk**,

3. osobne v kancelárii hlavného kontrolóra.

Definícia závažnej protispoločenskej činnosti

Zákon vymedzuje závažnú protispoločenskú činnosť ako protiprávne konanie, ktoré je:

niektorým z trestných činov verejných činiteľov, korupcie, machinácie pri verejnom obstarávaní alebo poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločenstiev, trestným činom s hornou hranicou trestu odňatia slobody prevyšujúcou tri roky alebo správnym deliktom, za ktorý možno uložiť pokutu vo výške najmenej 50.000 eur.

Definícia oznamovateľa

Oznamovateľom je fyzická osoba, ktorá v dobrej viere urobí oznámenie príslušnému orgánu a uvedie v ňom skutočnosť, o ktorých sa dozvedela v súvislosti s výkonom svojho zamestnania, povolania, postavenia alebo funkcie a ktoré môžu významnou mierou prispieť alebo prispeli k objasneniu závažnej protispoločenskej činnosti alebo k zisteniu alebo usvedčeniu jej páchatel'a.

Poskytovanie ochrany

Ochrana zamestnanca sa bude poskytovať v niekoľkých rovinách v závislosti od toho, či oznámenie urobí smerom navonok vo forme trestného oznámenia alebo podnetu na začatie konania o správnom delikte alebo či podnet podal smerom dovnútra zamestnávateľ'a v rámci navrhovaného vnútorného systému. Takisto môže ísť buď o preventívnu ochranu alebo následné ochranné opatrenia.

Možnosť zachovania anonymity oznamovateľa

Zákon umožní zachovať anonymitu oznamovateľa pred zamestnávateľom pri oznamovaní závažnej protispoločenskej činnosti. Oznamovateľ si od prokurátora, resp. správneho orgánu, bude môcť vyžiadať iba potvrdenie o tom, že je oznamovateľ, a to môže využiť až v prípade, keď zamestnávateľ urobí voči nemu negatívny pracovnoprávny úkon. Na základe tohto potvrdenia inšpektorát práce môže pozastaviť účinnosť tohto pracovnoprávneho úkonu.